

Door de verhoogde voergang kunnen de geiten beter bij het voer.

Derks wil in 2020 350 geiten melken.

De melkstal die Derks zelf gebouwd heeft. Een 2x18 SAC.

Met deze combinatie wordt het rantsoen met onder meer perspulp gevoerd.

Derks is in 2014 gestart in een voormalig kalkoenenbedrijf in Nørager.

Uiteindelijk wil Derks de complete voergang verhogen.

Geitenhouder Ruud Derks in Nørager

Deense gedrevenheid

Tekst en foto's: Jasper Lentz

Het aantal geitenhouders in Denemarken is op één hand te tellen. Een van hen is de in Nederland geboren Ruud Derks. Hij heeft in het Deense Nørager een vergunning voor 900 geiten.

Ruud Derks tussen zijn lammeren. Om de dieren warm te houden heeft hij voor een makkelijke, nuttige oplossing gekozen: radiatoren aan de muur.

Nørager, een klein Deens dorp in Noord-Jutland op zo'n 150 kilometer ten noorden van Billund. Het dorp telt 1.032 inwoners. De route van Billund, bekend van Legoland, naar Nørager loopt door een glooiend landschap. Heuvel na heuvel. Net voor het plaatsnaambordje Nørager ligt aan de rechterkant een onverhard pad. Dat pad leidt naar het bedrijf van de jonge geitenhouder Ruud Derks. 1996. De familie Derks neemt het besluit Noord-Brabant te veruilen voor Denemarken. Daar kopen de ouders van Ruud een melkveebedrijf met 120 koeien en 100 bunder grond. Naast de 120 koeien houdt Ruud 20 melkgeiten, voor de hobby. De melk van die dieren gaat naar de kalveren. Ruim vijftien jaar later wordt dat bedrijf verkocht. In de tussentijd is Ruud begonnen aan zijn opleiding aan de landbouwschool. In de laatste fase van zijn opleiding staat hij voor de keuze: koeien of geiten. "Dat was geen moeilijke keuze, want ik heb tijdens mijn opleiding bij de buurman van mijn ouders 400 geiten gemolken."

Aan de keukentafel vertelt hij waar de passie voor geiten vandaan komt. "Ik ben al sinds mijn zesde bezig met geiten. En op mijn veertiende heb ik een paar melkgeiten uit Nederland geïmporteerd. In eerste instantie voor de hobby. Later ben ik me gaan bezighouden met fokken." In 2014 rondt Derks de landbouwschool met succes af. Omdat het melkveebedrijf van zijn ouders verkocht is, lijkt het de perfecte timing voor Ruud om iets voor zichzelf te beginnen. En dat lukt. "Ik vond een oud kalkoenenbedrijf. Dat het bedrijf leegstond had een gunstig effect op de vraagprijs. Ik nam het besluit het bedrijf te kopen en kocht in Nederland 386 geiten inclusief 50 opfokklammeren en 15 bokken." En zo was Derks eind 2014 officieel professioneel geitenhouder en eigenaar van een bedrijf op 2 hectare grond. Inmiddels is daar 5 hectare in pacht bij gekomen. Melken gebeurt in een zelfgemaakte 2x18 SAC melkput. "Dat bevalt goed", vertelt Derks. "Al blijft de afzet van geitenmelk lastig." Daarmee doelt de geitenhouder op het feit dat er eigenlijk maar één fabriek is die geitenmelk verwerkt. "Dat was ook de reden dat ik in het begin aardig heb moeten inkrimpen. De productie lag op 1.600 kg per geit. De fabriek kon de toestroom niet aan, dus heb ik moeten besluiten 80 geiten weg te doen. Maar het doel blijft om in 2020 weer 350 geiten te melken. Maar als de handel blijft zoals die nu is, wordt groeien lastig." Daarbij krijgt Derks, net als de geitenhouders in Nederland, steeds meer regels voor de kiezen. "Toen ik begon was het vrij overzichtelijk qua wetgeving. Maar er zijn inmiddels regels bij gekomen. Nu hebben we als het gaat om fosfaat een maximum opgelegd gekregen. Daarbij komt dat de afzet van stal-mest lastig is. Er zijn hier in de omgeving te veel koeienboeren. Hun mest is bij akker-

bouwers populairder dan de geitenmest. De meeste mest kan ik nu nog op eigen grond kwijt. En er is één akkerbouwer die het mondjesmaat kan gebruiken."

25 jaar achterlopen

Volgens Derks loopt de geitenhouderij in Denemarken 25 jaar achter op die in Nederland. "De fokkerij heeft niemand in de vingers. Onthoornen gebeurt hier niet voldoende en lammetjes lopen over het algemeen overal bij de moeder. Maar de fokkerij baart me de meeste zorgen, er is te weinig aandacht voor. En dat zie je terug in de productie. Ik denk dat de gemiddelde productie bij mijn Deense collega's ongeveer 700 kg is. Ik vind dat te weinig." Met trots laat Derks zijn bedrijf zien. Het meest in het oog springende element in de stal waar de melkgeiten staan is het deel van de voergang dat verhoogd is. "Ik merk dat het verhogen van de voergang voor een betere bereikbaarheid van het voer zorgt. De geiten kunnen er beter bij, dus is de opname beter. Op den duur wil ik de complete voergang hebben verhoogd, dat behoort tot de investeringsplannen."

Bokken

In Nederland wordt er volop aandacht besteed aan bokjes. Er zijn allerlei initiatieven om de consument aan het bokkenvlees te krijgen. "Dat moeten we ook in Denemarken voor elkaar zien te krijgen. Op dit moment is het gewoon niet te doen om bokjes groot te brengen en te verkopen. Op de achterkant van een bierviltje heb ik het wel eens uitgerekend. Het levert niks op." De Deense geitenhouderij is volgens Derks voor verbetering vatbaar. "Maar dat maakt het juist leuk om hier geiten te houden. Uitdagingen vind ik mooi. Het houdt me scherp. Bovendien kan ik mijn bedrijf hier op mijn

gemak uitbouwen en verbeteren. Voorlopig ga ik hier zeker niet weg."

Profiel

Naam Ruud Derks
Woonplaats Nørager (Denemarken)
Bedrijf In een voormalig kalkoenenbedrijf houdt Ruud Derks (24) sinds 2014 geiten. Bij het bedrijf ligt 2 hectare grond. Derks pacht er 5 hectare bij, met name voor het uitrijden van de stal-mest. Momenteel heeft Derks 210 geiten aan de melk. Het doel is tot 2020 te groeien naar 350 geiten. Op dit moment geven zijn geiten 4,10 kg gemiddeld met 4,05 procent vet en 3,67 procent eiwit.